

Uchwała nr 114
strony pracowników i strony pracodawców
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 7 września 2022 r.
w sprawie rozszerzenia taryfowej ochrony odbiorców gazu

Na podstawie art. 29 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2232 z późn. zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1

Zdaniem strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego, z uwagi na bardzo dynamiczną i dotychczas nieobserwowaną sytuację na europejskim rynku gazu, konieczne jest podjęcie przez stronę rządową dodatkowych działań osłonowych, które ochronią odbiorców prowadzących działalność społecznie użyteczną i realizujących ważne cele społeczne, w tym związki zawodowe, przed drastyczną podwyżką cen gazu, w zakresie w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby realizacji działalności statutowej.

§ 2

Co do zasady pracodawca, na warunkach określonych w układzie zbiorowym pracy lub umowie, jest obowiązany udostępnić zakładowej organizacji związkowej pomieszczenia i urządzenia techniczne niezbędne do wykonywania działalności związkowej. W wielu przypadkach związki zawodowe korzystają jednak z pomieszczeń poza terenem zakładu pracy, poza którym znajdują się również pomieszczenia związkowe struktur krajowych, branżowych i regionalnych. Tym samym związki te są traktowane tak samo, jak odbiorcy biznesowi gazu, których obowiązuje cennik rynkowy, kształtowany w oparciu o bieżącą sytuację na Towarowej Giełdzie Energii. Z uwagi na fakt, że związki zawodowe są niezależne od pracodawcy i państwa oraz nie otrzymują dotacji z budżetu państwa, koszt utrzymania takich pomieszczeń spoczywa na członkach związku zawodowego.

W obecnej sytuacji geopolitycznej, gdy ceny gazu biją kolejne rekordy, można założyć, że koszty użytkowania i ogrzania pomieszczeń związkowych drastycznie wzrosną w kolejnych miesiącach. Nie pozostanie to bez wpływu na realizację statutowych celów organizacji związkowych. W konsekwencji, środki, które powinny zostać wydatkowane na obronę praw

pracowniczych będą musiały zostać przeznaczone na wzrost kosztów utrzymania pomieszczeń związkowych, co ograniczy potencjał ekonomiczny związków zawodowych i utrudni obronę praw pracowniczych.

Warto zauważyć, że środki finansowe, którymi dysponują organizacje związkowe nie są wysokie. W świetle najbardziej aktualnych danych Głównego Urzędu Statystycznego przychody 33,7% związków zawodowych nie przekraczały 5 tys. zł rocznie, kolejnych 52,2% - kształtowały się na poziomie powyżej 5 tys. do 50 tys. zł.

Uwzględniając powyższe uzasadnione jest rozszerzenie grupy odbiorców, dla których ceny podlegają urzędowej kontroli w postaci zatwierdzania taryf przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o związki zawodowe i objęcie ich mechanizmem zamrożenia cen paliw gazowych. Już dziś z rozwiązania tego, na podstawie art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy Prawo energetyczne, mogą korzystać niektóre kategorie odbiorców realizujących zadania z zakresu użyteczności publicznej, takie jak:

1. podmioty udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych,
2. jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
3. noclegownie i ogrzewalnie,
4. jednostki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
5. podmioty systemu oświaty,
6. uczelnie wyższe,
7. podmioty prowadzące żłobki i kluby dziecięce,
8. kościoły i inne związki wyznaniowe,
9. podmioty prowadzące działalność kulturalną,
10. podmioty prowadzące działalność archiwalną,
11. ochotnicze straże pożarne,
12. placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku,
13. rodzinne domy pomocy,
14. centra integracji społecznej,
15. kluby integracji społecznej,
16. warsztaty terapii zajęciowej,
17. organizacje pozarządowe,
18. spółdzielnie socjalne.

W powyższym katalogu, wprowadzonym ustawą z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2022 r. poz. 202), zabrakło jednak związków zawodowych.

W ocenie strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego organizacje związkowe prowadzą działalność społecznie użyteczną i realizują - podobnie jak korzystające z ochrony taryfowej organizacje pożytku publicznego - ważne cele społeczne, dlatego powinny zostać objęte działaniami osłonowymi przewidzianymi w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy Prawo energetyczne, aby zminimalizować negatywne skutki społeczne gwałtownego wzrostu cen gazu. Zwolnienie to powinno dotyczyć związków zawodowych w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby realizacji działalności statutowej.

§ 3

Mając na uwadze powyższe strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego zwraca się z wnioskiem o zmianę ustawy - Prawo energetyczne w proponowanym zakresie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.